

**Силабус курсу
«Науковий практикум»**

Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 033 Філософія
Освітньо-професійна програма «Аналітика суспільних процесів»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – I рік, I семестр
Компонент освітньої програми: вибіркова
Дні занять: згідно розкладу занять
Консультації: згідно розкладу індивідуальної роботи
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	Кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук – Поперечна Галина Антонівна
E-mail викладача:	hap190962@tnpu.edu.ua
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/history/poperechna-galina-antonyna.php?clear_cache=Y
Сторінка курсу в Moodle	http://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=22

Анотація дисципліни

Курс «**Науковий практикум**» спрямований на: ознайомлення студентів з сутністю і видами наукової роботи, критеріями її якості, академічною доброчесністю як основним принципом наукових досліджень, видами інформаційного простору, формування навичок роботи з бібліотечними фондами та пошуковими системами, використання різноманітних способів пошуку наукової інформації, засвоєння техніки опрацювання наукових джерел, етапів написання та оформлення результатів наукових досліджень.

Метою курсу є: оволодіння студентами сучасними технологіями навчання та науково-пошукової роботи, ознайомлення їх з книжковими фондами і структурою алфавітних та предметних каталогів наукових бібліотек, опанування особливостями академічного письма. Курс також направлений на розвиток уміння працювати з філософською проблематикою, підбирати літературу на означену тему, формувати список джерел до обраної проблеми відповідно до вимог державного стандарту.

Основні завдання: підготувати студентів-першокурсників до успішної наукової роботи, навчити принципів відбору, систематизації і техніки опрацювання наукових джерел, розвивати вміння дотримуватися структури і правил оформлення наукового дослідження та списку літератури, формувати навички наукової діяльності на основі принципу академічної доброчесності.

Зміст дисципліни «Науковий практикум» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 033 Філософія, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент:

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Сутність, зміст і форма наукової роботи			
2 / 4	1. Поняття і зміст наукової роботи	Розуміти сутність і зміст наукової роботи, її місця і значення в процесі навчання, відмінність від інших видів робіт, мати знання про основні види як наукової роботи загалом, так і студентської, засвоїти етапи проведення наукового дослідження, критерії якості наукової роботи, поняття академічної доброчесності та її принципів.	Питання, завдання, дискусія
2 / 4	2. Інформаційні бази та джерела	Мати чітке уявлення інформаційного простору, орієнтуватись в особливостях організації бібліотечного простору, бібліотечних послуг та формах роботи в бібліотеках, методах і систематизації документів, розуміти суть бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК), принцип застосування системи каталогів і картотек, засвоїти правила користування електронним каталогом бібліотеки.	Питання, завдання
2 / 4	3. Тематичний підбір літератури та оформлення літературних джерел	Розрізняти види інформаційних видань, знати основні напрями пошуку літератури, способи обробки літературних джерел та етапи роботи з літературою, розуміти критерії відбору джерел, засвоїти правила оформлення списку літератури на підставі затверджених Національних стандартів.	Питання, завдання
2 / 4	4. Техніка опрацювання наукової інформації та методи наукових досліджень	Розуміти відмінність прочитання наукової літератури від художнього читання, відмінність між побіжним переглядом і ретельним опрацюванням; знати і характеризувати етапи вивчення наукових джерел, методи і прийоми опрацювання наукової літератури, формувати навички роботи з цитатами.	Питання, завдання
2 / 4	5. Оформлення результатів наукових досліджень	Знати основні етапи написання наукової роботи (реферату), значення етапу вибору теми та розробки плану дослідження, мати чітке уявлення про структуру дослідження (реферату), зміст і значення її елементів, вимоги до їх написання та технічні вимоги до написання наукового дослідження.	Питання, завдання, реферат

Формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

Індекс в матриці	Програмні компетентності
	Загальні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 2	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями та інноваційними технологіями.
ЗК 3	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 5	Здатність до проведення аналітичних і наукових досліджень на відповідному рівні.
ЗК 6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 10	Здатність до самоорганізації та автономної роботи.
ЗК 12	Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів) та академічної доброчесності.
ЗК 13	Здатність креативно мислити та генерувати нові ідеї.
	Спеціальні (фахові) компетентності
СК 6	Здатність здійснювати інтелектуальну, логіко-мисленнєву діяльність, спрямовану на вирішення практичних завдань.
СК 7	Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично й аргументовано та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
СК 8	Здатність оперувати філософською і конкретно-науковою термінологією для розв'язання професійних завдань.
СК 9	Здатність застосовувати в аналітичній діяльності філософські та конкретно-наукові методи і підходи.
СК 10	Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, економічної, та загальнонаукової проблематики.
СК 12	Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності, професійної етики та культури.
СК 13	Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії та суспільних наук.
СК 16	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати аналітичне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості у різних галузях суспільного життя.

Програмні результати навчання:

ПР 4	Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, загальногуманітарної та суспільної проблематики.
ПРН 8	Оперувати основними філософськими, економічними, соціологічними, політичними методами і підходами, розуміти етико-практичну значущість філософського та соціально-

	гуманітарного знання у здійсненні аналітичної діяльності.
ПР 9	Мати навички написання філософських текстів, проведення політичних, соціально-економічних та наукових досліджень.
ПР 10	Мати навички реферування, систематизованого огляду і порівняльного аналізу філософської, суспільствознавчої й загальнонаукової літератури та вміння роботи з документами різних видів.
ПРН 11	Вміти аналізувати міркування, різні види інформації, факти, статистичні дані, робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки, прогнози та надавати рекомендації.
ПРН 12	Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано; використовувати технології ефективного спілкування і раціональної поведінки у професійній комунікації.
ПРН 13	Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
ПРН 14	Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недобросовісності у сфері аналітичної діяльності або навчання.
ПРН 17	Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії та суспільних наук.
ПРН 18	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури і електронних баз та критично аналізувати, класифікувати, систематизувати й інтерпретувати її.

Література

Основна

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. К.: Таксон, 2016. 234 с. Режим доступу: http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf
2. Гуревич Р.С. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях : навч. посіб. для студ. педагог. ВНЗ і слухачів ін-тів післядипломної педагог. освіти. Вінниця : Планер, 2005. 366 с.
3. Дегтярьов А. В. Основи наукових досліджень : навч. Посібник. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 80 с.
4. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. (Інформація та документація).
5. Камер Д. Компьютерные сети и Internet / Д. Камер. М. : Вильямс, 2002. 640 с.
6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навч. посібник [Текст] / О.В. Крушельницька. К.: Кондор, 2003. 192 с.
7. Кушнарєнко Н. Наукова обробка документів: Підручник. К.: Знання, 2006. 334 с.
8. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. для студ., магістрів, асп. і викл. вищ. навч. закл. / [С.У. Гончаренко, П.М. Олійник, В.К. Федорченко та ін.] ; С.У. Гончаренко (ред.), П.М. Олійник (ред.). Київ : Вища шк., 2003. 323 с.

9. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник [Текст]. К.: Знання, 2008. 310 с.
10. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с. Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6WbnRzT2pGNUhoY2c/view>

Допоміжна

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. 234 с.
2. Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність академічної та громадянської чесноти / Філософська думка. К. :, 2014. С. 110 – 122.
3. Кушнарєнко Н. М., Удалова В. К. Наукова обробка документів: підручник [Текст]. К.: Знання, 2006. 334 с.
4. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень [Текст]: навчальний посібник. 3-є вид., перероб. і допов. К.: ВД «Професіонал», 2005. 240 с.
5. Коровайченко Ю. М. Alma mater, або як стати справжнім студентом [Текст: (інформація для абітурієнтів, студентів, батьків, викладачів). К.: «ВМУРол», 2003. 115 с. (Путівник в країну «Студентство»).
6. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: Посібник для вчителя / За ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза. Київ : Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с. URL: <http://www.aup.com.ua/upd/mo.pdf>
7. Назаровець М. Послуги університетських бібліотек з підтримки наукової комунікації. Вісник ХДАК. Випуск 53. 2018. с. 96-108.
8. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень: підручник [Текст]. К.: Знання, 2007. 270 с.
9. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі [Текст]. К.: Центр навч. літератури, 2003. 116 с.
10. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень [Текст]. К.: Слово, 2003. 240 с.
11. Ярошенко, Т. О. Електронні журнали в системі інформаційних ресурсів бібліотеки : монографія. Київ : Знання, 2010. 215 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Академічне письмо та оформлення публікацій // Сайт БІБЛІОСІНЕРГІЯ: підтримка наукових досліджень. – <http://bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1>
2. Інтернет-університет інформаційних технологій. Режим доступу : <http://www.intuit.ru/>
3. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України : прийнятий Верховною Радою України 13.12.91 № 1977-ХІІ зі змін. Режим доступу : www.nau.kiev.ua.
4. Про інформацію : Закон України від 02.10.92 N 2657-ХІІ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
5. Сайт науково-технічної бібліотека ДНУЗТ (е-каталог, репозитарій, е-журнали, е-ресурси, епослуги <https://library.diit.edu.ua>

Політика оцінювання

Політика щодо дедайннів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн пошуку джерел.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика оцінювання. Враховується сума балів поточного контролю: 1 модуль - 70 балів, ІНДЗ – 30 балів. При цьому враховується присутність на заняттях та активність студента під час занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання завдань.

Оцінювання

Розподіл балів по темах курсу:

Змістовий модуль №1						ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	ЗМ 1			
10	10	20	20	10	60	30	-	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Бали	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	задовільно
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Формат дисципліни:

Формат дисципліни змішаний (blended): до очного навчання додається електронний супровід дисципліни в системі Moodle. Blended Learning – викладання передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн-консультування тощо.